

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz

w sprawie **X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego w M.**,
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 25 września 2025 r.,
zażalenia radcy prawnego P. D. – pełnomocnika wnioskodawcy J. D., na
postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2024 r., sygn. akt I ZPI 40/22,
w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu do złożenia zażalenia na zarządzenie
sędziego Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2023 r., sygn. akt I ZPI 40/22,
o odmowie przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności
karnej X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego w M.,

postanowił:

zmienić zaskarżone postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2024 r., sygn. akt I ZPI 40/22, w ten sposób, że przywrócić termin do złożenia zażalenia na zarządzenie sędziego Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2023 r., sygn. akt I ZPI 40/22, o odmowie przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego w M.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 1 lutego 2024 r., sygn. akt I ZPI 40/22, nie uwzględnił wniosku i odmówił przywrócenia terminu do wniesienia zażalenia na zarządzenie sędziego Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2023 r.,

sygn. akt I ZPI 40/22. w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego w M., złożonego przez radcę prawnego P. D. – pełnomocnika wnioskodawcy J. D.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył radca prawny P. D. zaskarżając je w całości i **wniósł** o zmianę orzeczenia poprzez przywrócenie wnioskodawcy terminu do wniesienia zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Najwyższego rozpoznającego niniejszą sprawę w drugiej instancji, zachodzą warunki do przywrócenia terminu do złożenia przez pełnomocnika wnioskodawcy J. D. – radcę prawnego P. D., zażalenia na zarządzenie sędziego Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2023 r., sygn. akt I ZPI 40/22, o odmowie przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego w M., albowiem brak zachowania terminu zawitego do wykonania powyższej czynności procesowej wynikał z przyczyn niezależnych od pełnomocnika.

Należy przypomnieć, iż warunkiem formalnym wniosku o przywrócenie terminu, o którym mowa w art. 126 § 1 k.p.k. (przy zastosowaniu w niniejszej sprawie art. 128 u.s.p.), jest po pierwsze, wykazanie, że niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, a po drugie, złożenie tego wniosku w terminie 7 dni od daty ustania przeszkody, która uniemożliwiła dokonanie określonej czynności w ustawowym terminie. Trzecim warunkiem formalnym jest zaś złożenie pisma procesowego, co do którego strona uchybiła terminowi, a które powinna złożyć wcześniej. Przyczyną niezależną od strony jest taka okoliczność, której strona nie mogła usunąć i dokonać wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1997 r., sygn. akt V KZ 28/97, Prokuratura i Prawo 1997, Nr 6, poz. 9). Za takie przyczyny mogą być więc uznane jedynie okoliczności, na które wnioskujący nie miał żadnego wpływu (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2024 r., sygn. akt I ZI 62/23, LEX nr 3694899).

Biorąc pod uwagę realia niniejszej sprawy, w tym argumentację z zażalenia, a także z wniosku o przywrócenie terminu, należy stwierdzić, że pełnomocnik wnioskodawcy J. D. – radca prawny P. D., wykazał, że niezachowanie terminu zawitego do złożenia zażalenia na zarządzenie sędziego Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2023 r., sygn. akt I ZPI 40/22, nastąpiło z przyczyny od niego niezależnej. Jak wynika z dokumentacji załączonej do akt niniejszej sprawy, pełnomocnik wnioskodawcy – radca prawny P. D. w dniach 16 - 17 stycznia 2024 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim, a zatem był niezdolny do pracy z powodu choroby. Biorąc pod uwagę datę odbioru zarządzenia o odmowie przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w M. – X. Y., a miało to miejsce w dniu 9 stycznia 2024 r. (k. 283), ostatnim dniem uprawniającym do złożenia na to zarządzenie zażalenia był 16 stycznia 2024 r. Owszem, jak zauważa sąd pierwszej instancji, wymienionej czynności procesowej można było dokonać wcześniej, bo w dniach 9 - 15 stycznia 2024 r., których nie obejmowało zwolnienie lekarskie radcy prawnego P. D.. Niemniej należy zauważyć, iż termin na złożenie zażalenia wynosi 7 dni, a zatem to do osoby uprawnionej do jego złożenia należy decyzja, w którym dniu tej czynności dokona. Przecież radca prawny P. D. nie mógł przewidzieć, że ostatniego dnia, w którym uprawniony był do złożenia zażalenia zachoruje. Dlatego też bez wątpienia, niezdolność pełnomocnika wnioskodawcy do pracy w dniu 16 stycznia 2024 r. należy ocenić w kategorii przyczyny niezależnej od strony, która miała wpływ na zaniechanie złożenia zażalenia w terminie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, warto w tym miejscu powołać się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2016 r., sygn. akt I UZ 32/16, LEX nr 2188623, w którym wskazano, że cyt.: „Zwlekanie z dokonaniem czynności procesowej do ostatniego dnia terminu nie powinno być traktowane jako zawinione działanie strony, jeżeli więc zdarzenia uniemożliwiające dokonanie tej czynności (np. choroba strony lub jej pełnomocnika) nastąpiły dopiero w ostatnim dniu - niedokonanie czynności w terminie jest niezawinione. Jeżeli istotna przeszkoda w dokonaniu czynności procesowej powstaje w ostatnim dniu biegu terminu do jej dokonania, to uzasadnia ocenę, że uchybienie terminu nastąpiło bez winy strony”. Odnosząc się do poglądu z uzasadnienia zaskarżonego

postanowienia, iż skoro z oznaczenia kodu na zwolnieniu wystawionego pełnomocnikowi, wynika że „chory może chodzić”, to pełnomocnik przebywając na zwolnieniu lekarskim mógł sporządzić i nadać w placówce pocztowej przedmiotowe zażalenie, należy wskazać na stanowisko Sądu Najwyższego z postanowienia z dnia 18 sierpnia 2017 r., sygn. akt IV CZ 48/17, LEX nr 2383261, które Sąd Najwyższy rozpoznając niniejszą sprawę w drugiej instancji podziela, a mianowicie że cyt.: „Adnotacja «chory może chodzić» stanowi przyzwolenie na dokonywanie zwykłych czynności dnia codziennego, nie oznacza zaś, że chory może kontynuować wykonywanie zwykłych obowiązków zawodowych - w przypadku adwokata - sporządzać pisma procesowe, dokonywać lub zlecać ich wysyłkę i realizować czynności procesowe w imieniu strony. Dotyczy to także takich czynności, które mogą być postrzegane jako wymagające niewielkiego wysiłku intelektualnego, każda bowiem czynność procesowa, a zwłaszcza podejmowana w związku ze złożeniem środka zaskarżenia do Sądu Najwyższego, wymaga namysłu i staranności uwzględniającej stawiane kwalifikowanym pełnomocnikom procesowym wymagania wynikające z zawodowego charakteru ich działalności”. Wykonaniu procesowej czynności przez pełnomocnika, tym bardziej sprzeciwia się wskazanie na zwolnieniu lekarskim kodu oznaczającego, że „chory powinien leżeć”, na którą to okoliczność powołuje się Skarżący. Nie ulega wątpliwości zatem, że już sama okoliczność przebywania pełnomocnika na zwolnieniu lekarskim w dniach, w których uprawniony był do złożenia zażalenia, usprawiedliwia niedokonanie przez niego czynności procesowej w terminie i oznaczenie kodu wskazanego na wystawionym zwolnieniu lekarskim nie ma w tym zakresie decydującego znaczenia.

W niniejszej sprawie radca prawny P. D. dochował też dwóch pozostałych warunków przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej. Wniosek złożył w terminie 7 dni od daty ustania przeszkody, która uniemożliwiała dokonanie określonej czynności w ustawowym terminie, bowiem wniosek złożył w dniu 25 stycznia 2024 r. (k. 299), a zatem w terminie 7 dni od ustania niezdolności jego do pracy z powodu choroby. Jak również złożył pismo procesowe, co do którego strona uchybiła terminowi, a które powinna złożyć wcześniej, czyli zażalenie na zarządzenie sędziego Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2024 r, sygn. akt I ZPI 40/22.

Ze wskazanych wyżej powodów, należało zmienić zaskarżone postanowienie i przywrócić radcy prawnemu P. D. - pełnomocnikowi wnioskodawcy J. D., termin do złożenia zażalenia na zarządzenie sędziego Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2023 r., sygn. akt I ZPI 40/22, w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego w M.

[M. T.]

[r.g.]